

**Ligebehandlingsnævnets afgørelse i j.nr. 7100301-12
truffet den 1. juni 2012**

Klagere

Pia Deleuran
Peter Bangs Vej 59
2000 Frederiksberg

Bente Holm Nielsen
Stadilvej 13
2720 Vanløse

Indklagede

Ankestyrelsen
Familierechtsafdelingen
Amaliegade 25
Postboks 9080
1022 København K

Medlemmer

Tuk Bagger (formand)
Ruth Nielsen
Morten Ulrich

Klagen drejer sig om påstået forskelsbehandling på grund af køn, som følge af manglende kønsmainstreaming af forældreansvarsloven undervejs i det lovforberedende arbejde i 2005-2007.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Ligebehandlingsnævnet har ikke kompetence til at behandle klagen.

Sagsfremstilling

Der er klaget over, at den daværende minister for Familie- og Forbrugeranliggender i forbindelse med nedsættelse af udvalget, der i 2006 afgav betænkningen "Barnets perspektiv", ikke fik udarbejdet et kommissorium, der foreskrev, at ligestillingsforhold skulle vurderes, så lovgivning kunne konsekvensvurderes.

Der er ligeledes klaget over, at den daværende minister for Familie- og Forbrugeranliggender ikke forud for vedtagelsen af forældreansvarsloven i 2006-2007 fik foretaget en egentlig kønsmainstreaming.

Indklagede, den relevante styrelse, har som svar på klagen henvist til afsnittet om ligestilling i bemærkningerne til lovforslaget til forældreansvarsloven.

Klagerne ønsker at få Ligebehandlingsnævnets vurdering af, om den fremgangsmåde, der blev anvendt, var lovmedholdelig, ligesom klagerne om muligt ønsker det undersøgt, af hvilke grunde kønsmainstreaming ikke blev gennemført i det lovforberedende arbejde i perioden 2005 og frem til lovens vedtagelse.

Parternes bemærkninger

Klagerne gør gældende, at der under det lovforberedende arbejde af forældreansvarsloven i 2005 til 2007 ikke blev foretaget en egentlig kønsmainstreaming.

Klagerne finder ikke, at bemærkningerne til lovforslaget om kønsligestilling dokumenterer, at der blev foretaget undersøgelser, som udgør kønsmainstreaming.

Klagerne henviser til Ligestillingsafdelingens hjemmeside og oplyser, at det deraf fremgår at:

"...Mange lovforslag er relevante at ligestillingsvurdere. Som udgangspunkt er lovgivningen kønsneutral. Det er imidlertid ikke det samme, som at virkningen af en lovgivning ikke får større betydning for det ene køn frem for det andet. Derfor skal man være bevidst om kønsaspektet fra starten, og oplysninger om konsekvenserne af loven bør indgå i beslutningsprocessen. Kun på den måde er det muligt at have et billede af, hvordan et lovforslag vil påvirke borgerne....

For alle lovforslag er det relevant at vurdere hvilke grupper, der vil blive berørt af lovforslaget og på hvilken måde. Lovforslagets konsekvenser for levevilkårene for grupper af mennesker m.h.t. f.eks. økonomi, sundhed, arbejdsmarkedstilknytning, uddannelse osv. kan meget vel være forskellige for kvinder og mænd. Det kræver viden om mænds og kvinders vilkår og situation på det område, som loven handler om.

Første fase i arbejdet er at undersøge, om der overhovedet er relevante kønsaspekter af det nye lovforslag. I den fase er grundlæggende data og statistik afgørende. Men det er mindst ligeså afgørende at stille sig selv de relevante spørgsmål:

Hvem er målgruppen for lovforslaget, og kommer lovforslaget til at påvirke hverdagen for en del/dele af befolkningen?

Er der forskel på kvinders og mænds vilkår og tilværelse på dette område, og hvordan gør det sig gældende (er der forskellige rettigheder, normer, deltagelse mv.)?

Hvis svaret på et af spørgsmålene er "ja", så er der brug for en ligestillingsvurdering."

Klagerne mener, at styrelsen og resten af Folketinget har misforstået, hvad kønsmainstreaming går ud på. Der ses ikke i forbindelse med den gennemførte lovproces at være foretaget dataindsamling og ej heller analyser, som er sædvanlige ved kønsmainstreaming. Der blev ikke taget højde for, om lovforslaget medførte direkte eller indirekte forskelsbehandling.

Ligestillingsvurderingen i bemærkningerne til lovforslaget drejer sig om, hvorvidt der sker en ligestilling af forældrene i forhold til barnet, og ikke hvorledes lovgivningen påvirker gruppen af kvinder og gruppen af mænd samt ikke, hvorledes børnene berøres i den forbindelse.

Klagerne finder det bemærkelsesværdigt, at små børns tilknytning til moderen ikke er et område, som er berørt i ligestillingsvurderingen, da psykologiske teorier fastslår, at små børn har forskellig relation til henholdsvis en mor og en far, og at en forstyrrelse af barnets tilknytningsproces kan have betydning for, hvorvidt en normaludvikling kan imødeses. Da de anbefalede analyser ikke er gennemført, er der stor risiko for, at lovgivningen har baseret sig på myter, som der flourerer mange af indenfor netop kønnede felter.

Efter klagerens opfattelse, betyder de manglende analyser, at der skete og fortsat sker en sløring af de ulykkelige konsekvenser, som loven afstedkommer for navnlig børnene og kvinderne.

Indklagede har oplyst, at forældreansvarsloven, som trådte i kraft den 1. oktober 2007, bl.a. bygger på betænkningen "Barnets perspektiv", som blev afgivet af Udvalget om Forældremyndighed og Samvær. Der blev i forslaget til forældreansvarsloven foretaget en ligestillingsvurdering. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at:

"...Forslaget til forældreansvarsloven har til hensigt at gøre reglerne på forældremyndigheds- og samværsområdet mere tidssvarende, så de passer på familiernes struktur i samfundet. Lovforslaget skal være med til at sikre, at forældre i højere grad ligestilles i forbindelse med sager om forældremyndighed og samvær.

Samtidig er titlen på loven med til at understrege et af lovens hovedprincipper, nemlig at barnet har ret til to forældre. Dette grundlæggende princip indebærer, at forældrene – uanset de ikke lever sammen længere

– skal tage ansvaret for barnet, dels ved at drage omsorg for barnet, og dels ved at samarbejde omkring væsentlige beslutninger om barnet.”

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender skal endvidere bemærke, at lovforslagets bestemmelser vil indebære, at ægtefæller og samlevende lettere vil være i stand til at opretholde den fælles forældremyndighed i forbindelse med en samlivsophævelse. Dette sker ved, at der foreslås indført en bestemmelse om, at den fælles forældremyndighed alene kan ophæves ved domstolene, hvis der foreligger tungtvejende grunde herfor. Den fælles forældremyndighed vil således være med til at fremme ligestillingen, idet flere fædre end i dag vil få del i forældremyndigheden.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af køn udenfor arbejdsmarkedet, jf. ligestillingslovens §§ 2 og 2b.

Efter ligestillingslovens § 4 har alle offentlige myndigheder pligt til inden for deres område at arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.

Ligebehandlingsnævnet har ikke kompetence til at behandle klager over ligestillingslovens § 4, hvorfor sagen afvises.

Sagens oplysninger

Sagen er behandlet på grundlag af:

- Klagen af 30. januar 2012 med bilag
- Indklagedes brev af 8. marts 2012 med bilag
- Klagers brev af 11. april 2012 med bilag

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov nr. 387 af 27. maj 2008 om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 4 om nævnets kompetence
- § 8 om Ligebehandlingsnævnets afvisning af en klager
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12 om klagebehandling

Lov nr. 388 af 30. maj 2000 om ligestilling af mænd og kvinder, som senest bekendtgjort ved lov bekendtgørelse nr. 1095 af 19. september 2007

- § 4 om offentlige myndigheders forpligtelser

Tuk Bagger

Der vedlægges kopi af bestemmelserne.

Klagevejledning

Ligebehandlingsnævnet skal oplyse, at det fremgår af lov om Ligebehandlingsnævnet, at når nævnet har truffet afgørelse, er det muligt for klager og indklagede at indbringe sagen for domstolene.

Nævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ klageinstans.

Kopi er sendt til

Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, Amaliegade 25, postboks 9080,
1022 København K

Lov nr. 387 af 27. maj 2008 om Ligebehandlingsnævnet

Kompetence og organisation

§ 1. Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse, jf. stk. 2-5.

Stk. 2. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af køn efter:

- 1) §§ 2 og 2 b i lov om ligestilling af kvinder og mænd.
- 2) Lov om lige løn til mænd og kvinder.
- 3) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v.
- 4) Lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger.
- 5) Lov om børnepasningsorlov.
- 6) Lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel.

Stk. 3. Nævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse efter lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v.

Stk. 4. Nævnet behandler endvidere klager over forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse efter lov om etnisk ligebehandling.

Stk. 5. Ligebehandlingsnævnet kan behandle klager fra en lønmodtager om brud på bestemmelser i kollektive overenskomster, der indeholder tilsvarende pligt til ligebehandling eller lige løn som lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse m.v., jf. denne lovs § 1, stk. 9, lov om lige løn til mænd og kvinder, jf. denne lovs § 1, stk. 5, eller lov om ligebehandling af mænd og kvinder inden for de erhvervstilknyttede sikringsordninger, jf. denne lovs § 2, eller tilsvarende pligt til ikkeforskelsbehandling som lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v., jf. denne lovs § 1, stk. 6 og 7, hvis lønmodtageren godtgør, at vedkommende faglige organisation ikke agter at iværksætte fagretlig behandling af kravet.

Klagebehandling

§ 8. Nævnet kan afvise at behandle en klage, hvis det må anses for åbenbart, at der ikke kan gives klageren medhold i sagen.

§ 9. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Nævnets afgørelser protokolleres og offentliggøres i anonymiseret form. Begrundelsen for afgørelsen skal fremgå af protokollatet. Er en beslutning ikke enstemmig, indføres oplysning om stemmeafgivningen og begrundelse for stemmeafgivningen.

§ 12. Når nævnet har truffet afgørelse i en klagesag, underretter sekretariatet parterne om muligheden for at indbringe sagen for domstolene.

Stk. 2. Hvis nævnets afgørelser og forlig, som er indgået for nævnet, ikke efterleves, skal nævnet på klagerens anmodning og på dennes vegne indbringe sagen for domstolene.

**Lov nr. 388 af 30. maj 2000 om ligestilling af kvinder og mænd,
som senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 1095 af
19. september 2007**

Offentlige myndigheders forpligtelser

§ 4. Offentlige myndigheder skal inden for deres område arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.